

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judcătorii - Constantin Alerguș, Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Covalenco Elena Arhip, născută la
03.12.1960, originară și domiciliată în
s. Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 23.05.2014 - 21.01.2016;

instanța de apel: 10.02.2016 - 21.03.2016;

instanța de recurs: 23.05.2016 - 17.08.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 21 ianuarie 2016, Covalenco E. a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

2. De către organul de urmărire penală Covalenco E. a fost învinuită de faptul că, în perioada de timp începând cu luna octombrie 2011 și pînă în luna mai 2013, data precisă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, l-a maltratat sistematic pe nepotul său Starîș C., născut la 21.06.2003, care se afla la ea la întreținere, aplicându-i lovituri cu palma și cu o nuiă pe diverse părți ale corpului, provocându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 143 "D", din 06.12.2013, *vătămări neînsemnate*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penal în privința lui Covalenco E., cu tragerea acesteia la răspundere contravențională în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional și în legătură cu faptul că de la momentul comiterii contravenției a expirat mai mult de un an, a o libera de răspunderea contravențională în temeiul intervenirii termenului de prescripție.

Totodată procurorul a mai solicitat casarea încheierii din 19.11.2014, prin care instanța de judecată a declarat nulă audierea părții vătămate minore Starîș C. petrecută în condițiile art. 110¹ Cod de procedură penală și efectuată în cadrul urmăririi penale, precum și casarea încheierii din 11.12.2015, prin care instanța de judecată a respins demersul procurorului înaintat în condițiile art. 326 Cod de procedură penală, prin care s-a solicitat termen pentru modificarea învinuirii aduse inculpatei în sensul agravării ei.

În motivarea apelului declarat, procurorul a indicat următoarele argumente:

- instanța de judecată a dat o apreciere subiectivă probelor prezentate de acuzatorul de stat;

- încheierea judecătorului Nașco I. din 19.11.2014, este ilegală, deoarece judecătorul nu a fost în drept a se pronunța asupra unei acțiuni de urmărire penală petrecută cu autorizarea judecătorului de instrucție și instanța de judecată urma să se pronunțe asupra acestei probe, doar la adoptarea sentinței;

- prin respingerea demersului privind modificarea acuzării în sensul agravării lui Covalenco E., instanța a încălcat un drept acordat prin lege acuzatorului de stat;

- instanța de fond eronat a apreciat ca fiind ilegal dobândit raportul de expertiză medico-legală nr. 143 "D", din 19.12.2013.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, fiind menținută fără modificări sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de achitare în privința inculpatei Covalenco E. în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apela a conchis că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpata Covalenco E. urmează a fi achitată, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Instanța de apel a reiterat că, învinuirea adusă inculpatei este una abstractă, iar organul de urmărire penală a încălcat principiile generale care au menirea de a asigura dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din CoEDO.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondată și declarativă afirmația acuzării precum că, încheierea judecătorului Nașco I. din 19.11.2014, este ilegală, or proba audierii părții vătămate minore în condiții speciale a fost efectuată cu încălcări procedurale și nu poate fi acceptată, astfel, demersul a fost înaintat de procurorul Trofimov S. care nu a avut nici o împuternicire pe dosarul în cauză,

nefiind emisă dispoziția procurorului ierarhic superior și reprezentantul părții vătămate Cevdari V. nu a avut împuternicirile legale de a participa la audierea părții vătămate minore.

Drept urmare a încheierii în cauză, instanța de apel a menționat că, de către instanța de fond a fost emisă o încheiere de admitere a demersului acuzării cu privire la audierea repetată a părții vătămate minore Starîș C., în condițiile art. 110¹ Cod de procedură penală, pe motiv că proba dată a fost inclusă în rechizitoriu, în acest sens încheierea fiind legală și întemeiată.

Cu referire la respingerea demersului procurorului cu privire la modificarea acuzării în sensul agravării, formulat în condițiile art. 326 Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că, în condițiile în care reprezentantul învinuirii de stat, a înaintat un demers prin care a solicitat înaintarea unei noi învinuiri de concretizare și agravare, aceste împrejurări nu pot fi evaluate decât ca refuz al procurorului de la învinuirea inițial adusă, în atare condiții, instanța de judecată în conformitate cu prevederile art. 325 Cod de procedură penală, nu poate agrava situația inculpatului în raport cu acuzarea susținută de procuror în cadrul ședinței de judecată.

Cu referire la alt argument al acuzării, precum instanța de fond eronat a apreciat ca fiind ilegal dobândit raportul de expertiză medico-legală nr. 143 "D", din 19.12.2013, instanța de apel a menționat că, raportul menționat a fost emis de către medicul legist Ciocoi S., însă conform raportului în cauză (f.d. 63), se vede cert că medicului legist i-a fost pus la dispoziție "actul nr. 92" emis de "Secția Clinică or. Rîbnița", în persoana "medicului legist", Perevozniuc I., care evident nu este acreditat ca medic legist de Centrul de Medicină Legală a RM. La fel, din fila dosarului 16, vol. I, unde este anexat actul în cauză, se vede cert că este aplicată ștampila "Republicii Moldovenești Nistrene" - adică a unei republici care nu este recunoscută, în situația dată este evident că raportul de expertiză medico-legală menționat a fost întocmit în baza unui act emis de către niște autorități neconstituționale și nerecunoscute. Prin urmare, raportul respectiv nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare.

Totodată, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a apreciat învinuirea formulată inculpatei, aceasta nefiind probată nici în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional și a conchis că, în ședința de judecată n-au fost prezentate probe ce ar dovedi, că inculpata Covalenco E. ar fi comisă această contravenție.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar acuzatorul de stat, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar, acuzatorul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, vina inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, este demonstrată prin probele administrate de partea acuzării, care au fost cercetate în conformitate cu legea procesual penală, dar nu au fost corect apreciate, prin prisma coroborării lor.

În contextul celor invocate, ținând cont de faptul că hotărârile instanțelor judecătorești sunt nefondate, bazate pe aprecierea unilaterală și eronată a circumstanțelor constatate, instanța de apel contrar prevederilor art. 24 alin. (2), 101 alin. (3) Cod de procedură penală, a pus la baza deciziei declarațiile inculpatei și a martorilor apărării, fără a se expune asupra tuturor probelor prezentate de către acuzare, apreciind critic declarațiile părții vătămate minore și a martorilor acuzării, deci *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, fapt care a dus la achitarea inculpatei, cu toate că vina acesteia în comiterea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin prin probele prezentate de acuzare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, iar reieșind din textul recursului, recurentul de fapt critică procedura de apreciere a probelor, care ține de starea de fapt a cauzei și care a fost deja statuată de către instanțele de fond, de competența căreia este stabilirea acesteia.

Colegiul penal reține că instanțele de fond, în baza probelor administrate în cauză și verificate în ședința de judecată, prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și, astfel ajungînd la concluzia corectă de achitare a lui Covalenco E. în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Temeiurile invocate de recurent referitor la vinovăția inculpatei, nu pot fi reținute, deoarece atât prima instanță, cât și instanța de apel au motivat achitarea acesteia prin faptul că, de către partea acuzării nu au fost prezentate probe ce ar dovedi că Covalenco E. a comis infracțiunea imputată, or, învinuirea adusă inculpatei este una abstractă, iar organul de urmărire penală a încălcat principiile generale care au menirea de a asigura dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din CoEDO.

În acest context urmează de menționat că, conform prevederilor art. 13 din *Legea nr. 45 din 01.03.2007, cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie*, se prezumă că, urmărirea penală se pornește doar în baza plîngerii victimei, astfel, plîngerea din 07.05.2013, depusă de către Starîș M., care este reprezentantul legal al părții vătămate Starîș C., la "Comisariatul de Poliție al raionului Rîbnița", regiunea Transnistreană (f.d. 11, vol. I), urma a fi adresată autorităților constituționale, adică Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă, însă prezența unui asemenea denunț la materialele cauzei lipsește.

Mai mult, organul de urmărire penală și-a bazat învinuirea pe raportul de expertiză medico-legală nr. 143 "D" din 06.12.2013 (f.d. 63, vol. I), care a fost emis în baza "actului nr. 92", emis de "Secția Clinică or. Rîbnița", în persoana "medicului legist" Perevozniuc I. (f.d. 16, vol. I), care nu este acreditat ca medic legist de Centrul de Medicină Legală al RM (f.d. 141, vol. I), fiind emis astfel de către o autoritate neconstituțională și prin urmare raportul menționat nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare.

Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiată afirmația acuzării precum că, instanțele de fond au dat o apreciere subiectivă probelor prezentate, or făcînd trimitere la raportul de evaluare psihologică a minorului Starîș C. nr. 166 din 22.04.2014, eliberat de către CNPAC (f.d. 111-113, vo. I), instanțele inferioare i-au dat o apreciere obiectivă, corect reținînd în acest sens că nu poate servi drept probă pertinentă, deoarece minorul fiind audiat în condiții speciale conform art. 110¹ Cod de procedură penală, nu a fost sincer. Astfel, minorul a declarat că a dormit jos la podele, că în casă locuiesc 13 membri a-i familiei, că nu era hrănit, însă declarațiile acestuia au fost combătute prin probele anexate la dosar și anume: - certificatul privind componența familiei, eliberat la 19.02.2014, de Primăria com. Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă (f.d. 90, vol. I); - caracteristica eliberată de la locul de trai cet. Covalenco E. (f.d. 91, vol. I); - adeverințele cu privire la faptul că Covalenco P., Covalenco I., Covalenco A., Covalenco N., Covalenco A. nu au locuit în acel moment în domiciliul din com. Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă (f.d. 92-96, vol. I); - certificatul cu privire la componența familiei, de unde se vede că Covalenco E. locuiește cu soțul, fiicele Ana, Cristina și nepotul Corneliu (f.d. 97, vol. I), precum și actul de inventariere a bunurilor în casa învinuitei, potrivit căruia, imobilul este mobilat și dispune de toate dependențele

necesare unui trai decent, în casă fiind 6 paturi (f.d. 101, vol. I), prin urmare minorul Starîș C. nu avea cum să doarmă la podele.

Totodată, Colegiul penal reține că în cadrul audierii martorilor: Marin Z., primarul com. Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă, Pușca A., asistentul social și Andreev T., profesoara de clase primare a lui Starîș C., au relatat că, cunosc familia Covalenco ca una de gospodari, unde nu persistă violență domestică asupra copiilor, nepotul Corneliu fiind îngrijit, regulat frecvența școala, avea toate condițiile de trai. La școală era pregătit de lecții și nu s-a plîns precum că ar fi fost agresat fizic de către bunică.

Cu referire la declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate minore Starîș M., la care face trimitere acuzatorul de stat, Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute ca întemeiate, or, acestea sunt subiective, fiind depuse împotriva inculpatei cu scopul de a îndreptăți acțiunile sale și anume faptul răpirii minorului Starîș C. de la domiciliul fostei concubine Gherasimenco (Covalenco) Sv., care a fost stabilit prin hotărîrea instanței de judecată (f.d. 180, vol. I) și l-a dus în regiunea Transnistreană și refuză să-l întoarcă, iar în sensul dat în privința lui Starîș M. există o sentință de condamnare în baza art. 164¹ Cod penal, emisă de către Judecătoria Ștefan Vodă la 25.02.2016 (f.d. 88, vol. II), iar la 01.03.2016, de către IP Ștefan Vodă, a fost intentat dosar de căutare (f.d. 87, vol. II).

Afirmațiile invocate de recurent ce țin de starea de fapt, precum că incorect au fost apreciate probele administrate în cauză, Colegiul penal le respinge ca fiind inadmisibile, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine nevinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind nevinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea acestora de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Generalizînd cele menționate mai sus, instanța de recurs conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la menținerea sentinței de achitare a inculpatei Covalenco E., sunt obiective și întemeiate, nefiind identificată prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Covalenco Elena Arhip*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 august 2016.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Ion Guzun